

Terhi Koulumies kok

Kirjallinen kysymys terveysturvallisuudesta rescue-koirien maahantuonnissa

Eduskunnan puhemiehelle

Antibioottiresistenssin lisääntyminen on Maailman terveysjärjestö WHO:n mukaan yksi suurimpia globaaleja terveysuhkia. Antibioottiresistentit bakteerit tulevat vastustuskykyisiksi antibiooteille, mikä tarkoittaa monien nykyään antibiooteilla hoidettavien sairauksien muuttumista tappaviksi ihmisille.

Antibioottiresistenssiä lisäävät muun muassa tuotantoeläimille syötetyt antibiootit, ihmisille määrätty tarpeettomat tai kesken jätetyt antibioottikuurit, antibioottien päätyminen luontoon sekä eläinten maahantuonti. Suomen tilanne on antibioottiresistenssin suhteen hyvä, mutta tilannetta uhkaa erityisesti lisääntynyt rescue-koirien tuonti muista maista. Koirien kysyntä on lisääntynyt viime vuosina, ja entistä useampi saattaa tulla ajatelleeksi pennun hakemista ulkomailta. Kun koiria tuodaan alueilta, joilla antibioottien käyttö on yleisempää eikä niin valvottua kuin Suomessa, vaikuttaa tämä myös koirien mukanaan tuomiin antibiootti- ja moniresistentteihin bakteereihin. Nämä bakteerit leviävät helposti koirista ihmisiin.

Suomessa viranomaistahoista muun muassa Ruokavirasto on esittänyt huolensa ulkomaisten rescue-koirien mukana tulevista taudeista. Myös Suomen eläinlääkäriliitto on nostanut tämän aiheen esille. Usein kadulta pelastettavien kulkukoirien taustat ovat tuntemattomat, ja näin ollen myös se, mille taudeille koira on mahdollisesti altistunut, ei ole aina koiran tuonnista vastaavien tahojen tiedossa.

Antibioottiresistenttien bakteerien lisäksi Suomeen tuoduissa rescue-koirien huolta herättää rabies. Suomi on ollut rabiesvapaa vuodesta 1991. Rabies on vaarallinen ja helposti tarttuva tauti, joka tarttuu paitsi eläimistä toisiin niin myös ihmisiin. Tartunnan saanut eläin voi levittää tautia eteenpäin jo päivä ennen oireiden alkamista. Tauti on ihmiselle hengenvaarallinen ilman riittävän nopeasti saatavaa suojausrokotesarjaa. Rabies luokitellaan lainsäädännössämme eläintautilain nojalla vaaralliseksi sekä vastustettavaksi eläintaudiksi.

Raivotautia esiintyy erityisesti Venäjällä sekä Itä-Euroopan maissa. Esimerkiksi vuonna 2017 Romaniassa rabiasta on löydetty koirasta. Rescue-koiria tuodaan kasvavia määriä juuri näiltä alueilta. Lisäksi rabioksen pitkä itämisaika — jopa puoli vuotta — lisää riskiä taudin leviämistä: jo rokotettu koira on voinut sairastua rabiekseen ennen rokottamista, ja rokottamisesta voi olla kulunut tarpeeksi pitkä aika, jonka jälkeen koiran saa tuoda Suomeen. Koira voi alkaa oireilla rabiasta näin ollen vasta kuukausienkin maahantuonnin jälkeen. Suomessa on myös uutisoitu ta-

Kirjallinen kysymys KK 469/2021 vp

pauksista, joissa koirien rokotustodistukset tai muut asiakirjat ovat väärennettyjä eikä koirilla ole väitety rabiesrokotuksesta huolimatta vasta-aineita elimistössään. Myös viranomaiset ovat nostaneet esille huolensa väärennetyistä asiakirjoista. Lisäksi on vaarana, että rokotteiden laatu on heikompi tai että niiden annostelussa on toimittu väärin.

Rabiesaltistumiset ovat Suomessa kasvaneet viime vuosina. Suurin selittävä tekijä on ulkomailta saatujen altistumisten kasvu, mutta myös Suomeen laittomasti tuodut koirat ovat aiheuttaneet altistumisia. Jos koiran tuonnissa ei noudateta viranomaisten asettamia rajoituksia (esimerkiksi rabiesrokote puuttuu tai siihen liittyviä muita ehtoja ei ole noudatettu), on kyseessä laitton tuonti. Suomen eläinlääkäriliiton lausunnon mukaan ihmisen kuolema rabieksi on vain ajan kysymys.

Suomeen tuotavilta koirilta vaaditaan rabiesrokotus sekä lääkitys ekinokokkoosia vastaan. Muita rokotevaatimuksia ei ole, vaikka Suomessa syntyville koiranpennuille rokoteohjeistus pitää sisällään myös rokotuksen penikkatauti, parvoa (nopeasti leviävä ripulia aiheuttava virus) ja tarttuvaa maksatulehdusta vastaan.

Erityisesti maailmaa ja Suomea ravistellut koronapandemia on opettanut yhteiskuntaamme siitä, että erilaisten vakavien terveysuhkien ehkäisyyn tulee olla riittävän kattavat ennalta ehkäisevät toimenpiteet eikä vakaviin tartuntatauteihin tule suhtautua liian kevyesti. Antibioottiresistenssin vähentäminen on globaali haaste, mutta myös Suomen on kaikin keinoin tehtävä osansa. Rabies on erittäin vaarallinen tartuntatauti, joka vaatii riittäviä rajoituskeinoja.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus aikoo huomioida kasvavan rescue-koirien tuonnin sekä tuontiin liittyvät terveysuhat,

miten antibioottiresistenssin kasvua ehkäistään,

miten Suomi pidetään jatkossakin rabiesvapaana, kun taudin pitkän itämisajan ja mahdollisesti väärennetyjen asiakirjojen vuoksi maahan pääsee rabieksen saaneita koiria,

ovatko ulkomailta tuotavien koirien tuontivaatimukset ja niiden valvominen riittävällä tasolla ja

vastaavatko tuontivaatimukset nykyajan tuontimääriä alueilta, joilla esiintyy rabiesta?

Helsingissä 2.9.2021

Terhi Koulumies kok